

Agenda

- Utbildningssystemet – olika utbildningsformer
- Studiefinansiering
- Validering
- Arbetsmarknaden idag och framtiden
- Stödformer

CIKO

Vem är jag?

- Arezoo Esmaili
- Studie- och yrkesvägledare
- Stöttar med individuella lösningar

I mitten av varje svårighet
ligger en möjlighet
Albert Einstein

Ny kunskap-inspiration

Vårt utbildningssystem

Arbetsmarknaden idag och framåt

Utbildningsnivåer

SFI
(Svenska för
invandrare)

1

9-årig grundskola
Grundläggande
vuxenutbildning*
Folkhögskola*

2

Gymnasieskola
Gymnasial
vuxenutbildning*
Folkhögskola*

3

Universitet/högskola*
Yrkehögskola*
Tolk- och
kulturutbildning*
Arbetsmarknads-
utbildning (Af)

Komvux

- Kostnadsfritt – CSN-berättigade utbildningar
- Läsa in grundskolebehörighet eller gymnasiekompetens – samt enstaka kurser och yrkesutbildning
- Nivåtest - svenska, engelska och matematik
- Prövning
- Validering/tillgodoräknande – arbetslivserfarenhet
- Slutbetyg eller gymnasieexamen
- Yrkesutbildningar – kurspaket mot ett yrke
- Kombinerad SFI och yrkesutbildning
- Vad är aktuellt i din hemkommun?!

NY-Nationell yrkesutbildning

- Pilotverksamhet – 2028
- Ny utbildningsform för vuxna-riksrekryterande
- Yrkesutbildningar inom bristyrken
- Korta och praktiska
- Kompletterar yrkesutbildningar på Komvux
- LIA ökar chanserna till arbete
- **2025:**
- [Hitta utbildning](#)
- [Artiklar](#)

Folkhögskola

- Utbildning för vuxna
 - Samspel mellan studerande och undervisningen – mindre kursgrupper
 - Studierna genomförs mycket utifrån samtal och diskussioner och utifrån individens kunskaper och erfarenheter
 - Möjlighet till internat
 - Allmän kurs
 - Profilkurser (tex media, musik och foto) – levande kulturcentrum. Idéburna organisationer och folkrörelser
- Yrkesutbildningar
 - Kortare kurser
 - Omdöme och inte betyg
 - Omfattningskrav

Yrkeshögskola

- Eftergymnasial högre yrkesutbildning – leder till yrkeshögskoleexamen - behörighetskrav
- Kortare utbildningar – 1,5-2 år
- Samtliga utbildningar innehåller praktik
- Distans, semi-flex, på plats, heltid/deltid
- Matchning mot arbetslivets behov och kompetensförsörjning
- Klassiska hantverkaryrken
- Yh-flex – snabbspår till examen
- Europapass – EU
- Stark regional anknytning
- Arbetsmarknadens behov styr utbud av utbildningar

CIKO

Högskola/universitet

- Kandidatexamen 3 år
- Specialiseringar
- Yrkeslärare
- Utbildning och framtid

Liten konkurrens om jobben

Agronom och lantmästare

Apotekare

Arbetsmiljöingenjör

Arbetsterapeut

Audionom

Barnmorska

Bibliotekarie

Biomedicinare

Biomedicinsk analytiker

Civilingenjör

Diakon

Dietist och nutritionist

Djursjukskötare

Fysiker och sjukhusfysiker

Fysioterapeut

Församlingspedagog

Förskollärare

Geovetare och naturgeograf

Högskoleingenjör

IT-akademiker

Kemist

Matematiker och statistiker

Officer

Optiker

Polis

Präst, kyrkoherde och komminister

Psykolog

Receptarie

Sjuksköterska

Socionom

Speciallärare och specialpedagog

Tandhygienist

Tandläkare

Yrkeslärare i gymnasieskolan

Ämneslärare i årskurs 7–9 och gymnasieskolan

Balans

Biolog

Civilekonom och ekonom

Grundlärare fritidshem

Grundlärare i årskurs F-3 och årskurs 4-6

Hortonom, landskapsingenjör och trädgårdsingenjör

Inredningsarkitekt

Jurist

Jägmästare, skogsvetare och skogsmästare

Kiropraktor

Landskapsarkitekt

Logoped

Läkare

Miljöakademiker

Personalvetare

Planeringsarkitekt

Studie- och yrkesvägledare

Veterinär

Stor konkurrens om jobben

Arkitekt (byggnadsverk)

Fastighetsmäklare

Hälsovetare

Kommunikationsyrken

Musei- och kulturmiljöyrken

Samhällsvetare

Diplomutbildning

- Privata utbildningar
- Avgiftsbelagda – ej CSN-berättigade
- Leder till diplom
- Relevant tidigare arbetslivserfarenhet är ett plus
- Går inte under statlig tillsyn
- Kolla upp arbetsgivare och arbetsmarknad
- Yrkets branschorganisation – nationell godkänd?

Validering/tillgodoräknanden

- Tillträde till studier - reglerat
- Tillgodoräknanden - strukturerad kartläggning
- Branschvalidering

Behov av stöd?

Du har rätt till stöd så att du ska kunna klara av din utbildning

- Studiestugor
- Matematikstöd
- Olika stödmaterial som tex upplästa texter, digitala hjälpmedel mm
- Anpassad studietid
- Utifrån dina behov

Studiefinansiering CSN

- CSN
- Från Komvux till högskola
- Bidrag och lån
- Rättigheter och skyldigheter

Studiefinansiering - CSN

- **Omställningsstudiestöd**
- För dig som arbetat en tid (och är mellan 27 och 62 år)
- Minst 12 månader de senaste 24 månaderna
- Minst 8 år de senaste 14 åren
- Upp till 80 % av din lön upp till maxbelopp
- Maximalt 44 veckor
- [Vad är omställningsstudiestöd och vem kan få det? - CSN](#)

Arbetsmarknaden idag

- Låg grad av AI-exponering:
- Hotell och restaurang
- Utvinning av mineral- tex maskinoperatör och lastbilsförare
- Jordbruk och skogsbruk
- Bygg
- Vatten, avlopp, avfall o dyl.
- Transport
- Vård och omsorg, sociala tjänster eller arbete

God efterfrågan (Komvux)

Anläggningsmaskinförare

Elektrikeryrken

Lastbilsförare

Maskinställare och
maskinoperatörer inom
metallarbete

Motorfordonsmekaniker
och fordonsreparatörer

Svetsare

Träarbetare och snickare

Underhållsmekaniker och
maskinreparatörer

Undersköterskor

VVS-montörer

Framtid och arbetskraftsbrist

Hälso- och sjukvård: Stor efterfrågan på personal inom detta område.

Utbildning: Behov av personal inom skolan och andra utbildningssektorer.

IT- och tekniska yrken: En fortsatt stark efterfrågan på grund av digitaliseringen.

Hantverksyrken: Vissa hantverksyrken har en ljus framtid.

Rekryteringsbehov och rekryteringsproblem- SCB

- Rekryteringsbehov inom gymnasiala yrken, senaste 6 månader:

Undersköterskor, inom bygg och anläggning, fordonsmekaniker och reparatörer, kockar och kallskänkor, kyl- och värmepumpstekniker.

- Rekryteringsproblem:

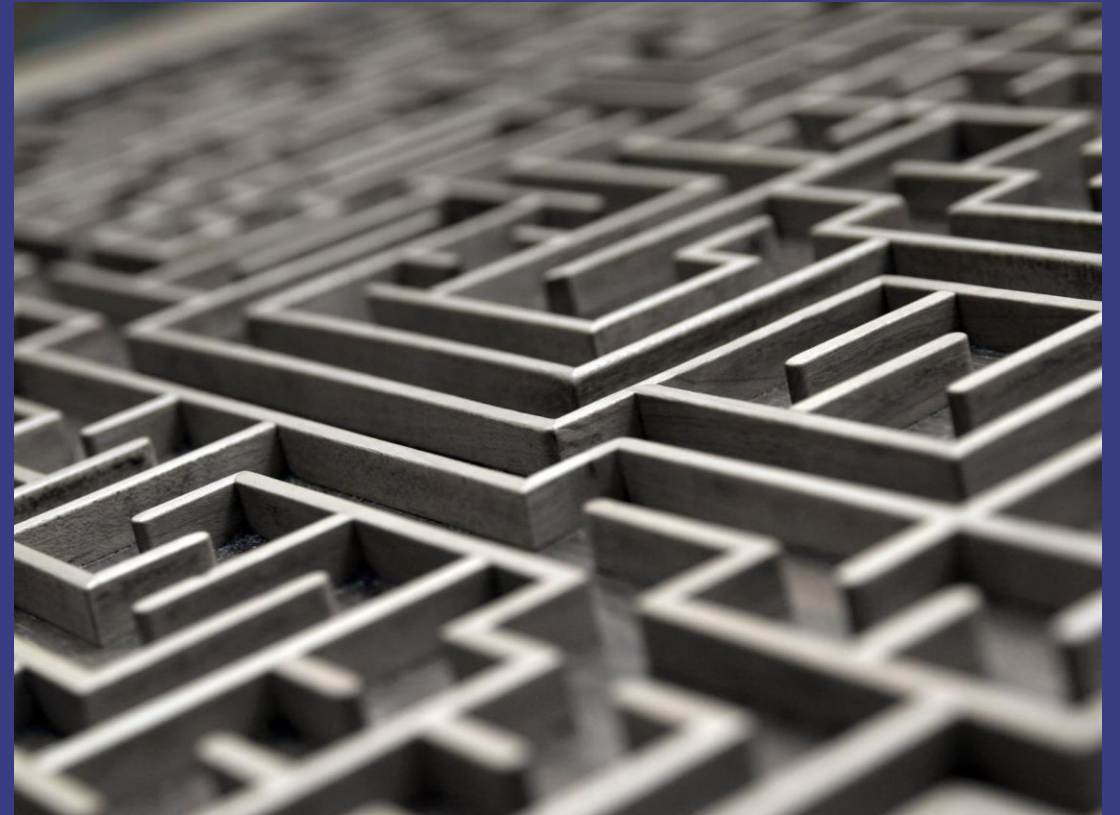
Inga eller för få sökande med tillräcklig yrkeserfarenhet eller rätt utbildning var de rekryteringsproblem som var vanligast.

Formella krav ökar:

- Ökar inom många branscher – olika skäl
- Yrken regleras
- Krav på viss kompetens
- [Hitta yrken - Arbetsförmedlingen](#)

Framtiden ...

- Föränderlig arbetsmarknad
- Ökad flexibilitet - ökar förmågan att ställa om
- Förmåga att ställa om - livslångt lärande - ökad anställningsbarhet

Ökad anpassningsförmåga

- Lära nytt
- Ta risker
- Kontaktnätverk
- Kompetensutveckling
- Sadla om – nya horisonter

CIKO

Byt bana...
utbildning kan
bana vägen!

- Fastnat i samma spår – söker liknande jobb?
- Utbildning en väg ut – nuläge till ett nyläge
- Dina tidigare erfarenheter är eftertraktade
- Intressen och egenskaper – olika yrkesprofiler
- Scanna av ditt nätverk – kontakter, nya insikter och möjligheter

CIKO

- Ge aldrig upp en dröm bara för att det kommer ta tid att uppfylla den. Tiden kommer att gå ändå.
- *Earl Nightingale*

CIKO

Arezoo Esmaili

070-288 95 29

arezoo.esmaili@ciko.se

